

רעש האדמה מפיל גם מעמודי התווך . קוצר האיברים קצר בלי רחמים. לאה היתה מעמודי התווך מימיה הראשונים של החברה שלנו בברור חיל. היא היתה גם דוגמא של שיפעת בריאות. גם בשנים מאוחרות, עבדה ללא לאות, התעמלה יום ביומו, איתנה, יציבה, לצער כולנו הקוצר קצר והעמוד נפל. לפני כשנתיים, בערך לפני שהתגלתה המחלה, זה כבר שנים רבות אחרי הפנסיה הרגילה והיא עוד עובדת. רציתי לקבוע איתה פגישה ביום שישי, ביום שישי היא לא יכולה, כי היא עובדת, ביום שישי לאה? את לא יכולה לפרגן לך יום שישי בבית? הבוקר הסביר לי דב שאצל הפרוטסטנטים יש אמונה כזאת, שהם צריכים כל החיים להתפלל ולעבוד, לעבוד זו תמצית החיים. גם את אבא שלה פגשתי בעבודה בהנהלת החשבונות והוא כבר בן 80. כנראה שיש גם פרוטסטנטים יהודיים.

זה עדיין לא העיקר, העיקר הוא מהי העבודה? העבודה היא התמסרות בלב ונפש לפסיכולוגיה, לטפל באדם, לעזור לו, להוציא אוצו ממצוקתו, לקדם אותו, לאדם המבוגר ולילד הצעיר. בנתינה הזאת היא ראתה שליחות. הרבה, הרבה מאיתנו, החברים, חייבים ללא עזרתה. היתה איזו מוסכמה כזאת, כאשר הגיעו הבעיות לידי כך, שלא יכולנו בעצמנו למצוא פתרון, היתה כתובת: נפנה ללאה צמיר. אם אלה בעיות של מבוגרים, אם, בעיות של ילדים, אם, בעיות של מבוגרים וילדים. לא רק אנשים פנו לעצה, גם מוסדות, כאשר נתקלו בביות חינוכיות, חברתיות, נפשיות מסובכות, מה שאצלנו בפורטוגזית היינו מכנים "קבלודס", ידענו שצריך לשתף את לאה בפתרון, והיא היתה שם להסביר, ליעץ, לעזור ולהחליט.

אינני משלה את עצמי שהיה קל לעוץ עצה, ולא היה קל לקבל את העצה. וכמו כל דבר היו דברים מוצלחים יותר ומוצלחים פחות, אבל היתה חברות, היתה השתתפות אישית, היה המון רצון לתרום, רבים בינינו יכולים להעיד שעצותיה היו ציוני דרך בחיים שלהם.

לאה נולדה לפני 86 שנים בריו ד' ז'נירו, מאותו הכפר שלי, הוריה היו מאנשי העלייה השלישית, אבל נאלצו לעזוב את הארץ במשברים של העלייה השלישית וכך הגיעו לברזיל. לאה למדה באוניברסיטה בריו די ז'נירו, בשלב זה לאו דווקא פסיכולוגיה. תנועת הנוער – בהתחילה היא דווקא היתה בשומר הצעיר. ולאיזה מפגש הגיע הפולמוסן דב צמיר בשם תנועת דרור. התוצאה היתה שהם נפגשו בהפלגה ארצית של דרור בשנת 1947. מאז סיפורה של לאה מקבילה לסיפורו של דב והם שזורים למעלה מ-60 שנים. הם התחתנו בשנת 1950, עלו לארץ בחלק השני של הגרעין הראשון, עשו הכשרה בכנרת, משם האפיזודה הידועה במפלסים, צבא, אפיקים, עדנה נולדה, ברור חיל. היא הלכה ללמוד הוראה, היתה מורה בקיבוץ, ההוראה לא סיפקה אותה, היא חפשה את נפש הילד והחליטה ללמוד פסיכולוגיה. היא סכמה עם המזכיר, אז אפרים בריח שהיא יוצאת ללמוד, זאת כנראה, כנראה בלי ידיעתו של דב, הוא מבקש לא לפרסם זאת, באותה תקופה נולדה גם איריס.

השרות הפסיכולוגי של התנועה הקיבוצית היה דומיננטי מאוד תחת הנהלתה של אמי הורוביץ לילדי קיבוצים והוריהם או חברים עשו פעמיהם לתל אביב תוך בזבז יום עבודה ונסיעות. קבוצת חברים משער הנגב חשב שיש להקים תחנה כזאת בשער הנגב ויש מספיק כוחות מקצועיים שמסוגלים להקים מקום זה. המאבק לא היה קל ולא היה גל ולאה צמיר יחד עם חברים נוספים הקימו את השירות.

שנים רבות ניהלה לאה את השרות והוא היה עדיין משמעותי מאוד לתושבי האזור, שידעו לפנות אליו בגישה ישירה ופתוחה וידעו שיקבלו טיפול מוסמך. כמנהל בית ספר התנסיתי אישית באינטראקציה בין בית הספר לבין השירות ובכמה מקרים הם היו שותפים הכרחיים בהחלטות קשות.

לאה היתה מעורה ומעורבת בכל מה שנעשה בקיבוץ, היא חייה את חיי הקיבוץ בנפשה. היא התעניינה בכל, היתה לה דעה ובאה לאסיפה ולמפגשים להביע את דעתה. היא האמינה בקיבוץ וחשה חברות אמיתית לכל אחד מחברי הקיבוץ. היה לה רצון של נתינה ושל עצה. וכאשר חשה שהיא אצל חבר, משפחה או ילד איזו שהיא בעיה הי פנתה מיוזמתה ולא חכתה שיפנו אליה.

לצידו של דב היתה לו לעזור לכל מעשיו הרבים מאוד, חלקה איתו את דעותיה, היתה מיושבת, החלטית, חביבה והכניסה, נדמה לי, גם את דב לאיזה שהו סדר.

זיוה ואני הרגשנו עצמנו חברים שלה וחייבים לה עצה וידידות אמיתית.

בשם חברי ברור חיל אנחנו נפרדים ממך לאה, תנחומים לדב, לעדנה, לאיריס, ולנכדים ולנינים, יש לכם עם מי להזדהות ובמי להתגאות.

לכי בשלום, יהי זכרך ברוך.

אברהם שנפלד